

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhastós petitsor egyszeri hirdetése 30 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyiltér: minden sor 40 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-körnek
és az Eperjesi Kereskedők Társulatának
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Eperjesen, Szebeni-út 14. sz. —
Kiadóhivatal: Kósch ÁRPÁD könyvnyomató-Intézet
Eperjesen, Fő-utca 59. sz.

A szabad tanítás országos kongresszusa Pécssett.

Október 4—7-ik napjain folyt le Pécssett a szabad tanítás országos kongresszusa. A szabad tanítás a tudománynak és művészetnek minél nagyobb körben való terjesztését célozza, hogy mindazt, a mit emberi elme termelt, a mit a világtudomány napfényre hozott, a nemzet széles és mély rétegei számára közkinccsé tegye.

Az iskolát pótló és kiegészítő szabad tanítás, mely a mult század hetvenes éveiben Angliából indult ki, már a nyugati világ minden országát meghódította. Nálunk még mindig a kezdeményező kísérletek és elszigetelt törekvések stádiumában van, mert legfeljebb néhány professzor, ideálista szövegveti szálait nagy szerénnyen, kis körben, saját lelkesedése tüzén hevülve; de az eszme nagyon nehezen bír a nemzet szívében gyökeret verni.

A Pécssett tartott kongresszus ez eszme megvalósításának nagyobb lendületet akart adni; el akarta érni, hogy az ügy biztosabb, állandóbb és szélesebb alpra kerüljön; fel akarta kelteni az egész magyar társadalom érdeklődését s annak a meggyőződésnek érvényt szerezni, hogy a szabad tanítás megerősítése, kiterjesztése és felvirágoztatása országos ügy, mely államot és társadalmat munkára, részvételre és áldozatra szólít.

A kongresszus célja továbbá az volt, hogy tájékozódást szerezzen a szabad tanítás, különösen a felnőttek oktatása módszereinek maig tisztázatlan kérdései felől.

Tagadhatatlan tény, hogy a tudományhoz kevesen férhetnek; az egy kisebb osztálynak

kiváltságát képezi; pedig a mai kornak szel-leme okvetlenül megkívánja, hogy módot és alkalmat nyújtsunk mindenkinek ismereteinek bővítésére, művelődésének lehetőségére.

A kongresszus már jó ideje felhívta az egyes intézményeket és egyesületeket, hogy közreműködésükkel, támogatásukkal segítsék elő a szabad tanítás ügyét s a Pécssett tartott közös tanácskozáson általános irányelveket akartak megállapítani, melyek szerint a szabad tanítás intézménye működését az egész országban megindíthatná.

A tanácskozást általános megbeszélés vezette be, melyen megállapították a szabad tanítás intézményének szükségességét és üdvös voltát, szem előtt tartva Széchenynek azt a mon-dását, hogy: «A tudományos emberfő mennyisége a nemzet igazi hatalma».

Az általános megbeszélést az egyes tudomány-szakok tárgyalása követte, a mikor is arra hivatott egyének, tudós tanárok előadásokat tartottak, miképen kell az egyes tudomány-szakokat a felnőttekkel közölni, hogy ismereteiket bővítsék, tanulságokat merítsenek belőlük s a gyakorlati életre alkalmazzák, boldogulásuk céljából.

Kidomborodott az a nézet, hogy minden tudomány felveendő a szabad tanítás keretébe, melynek ismeretanyaga alkalmas arra, hogy terjesztése által az általános, de magasabb jellegű társadalmi műveltség szélesebb körben megállapítható és fokozható.

A szabad tanítás eszköze az oktatásnak és nevelésnek minden, czélszerűen megválasztott tényezője lehet.

A szabad tanítás helyes módszerének lényege abban áll, hogy azáltal a hallgatók szellemi és erkölcsi adott irányú öntevékenységre bírassanak és szoktattassanak. Az előadásoknál az a legfontosabb, hogy azok az értelemlre és kedélyre minél mélyebb és maradandóbb benyomást tegyenek. A módszert tekintve, három tanítási elv emelendő ki: 1. «A tudományok igazságainak érvényét azoknak mindennapi életében tüntessük fel, a kikhez tanításunkkal fordulunk.» Más szóval: egyszerű, mindennapi példákban induljunk ki. 2. «Soha semmi speciális kérdést ne tanítsunk a nélkül, hogy a legmagasabb, legáltalánosabb elvekig el ne mennénk.» 3. «Semmit se tanítsunk a nélkül, hogy annak megismerése hatalmat, gazdagságot, nagyobb boldogságot ad az embernek.»

A szabad tanítás berendezésére nézve három fokozatot állapított meg a kongresszus, a mely megfelel az elemi, közép- és felső fok-nak: a Népakadémia, Szabad Lyceum, Szabad Egyetem; szem előtt tartva azt a visszas helyzetet, mely előáll akkor, ha egymástól nagyon elütő korú vagy képzettségű hallgatóság kerül össze.

A szabad tanítás intézményének vezetése az egyetemi, középiskolai és polgári-iskolai tanárok kezébe volna adandó; s a lehetőség szerint a népiskolai tanítókat is be kell vonni e nemes munkába.

A kongresszus tanácskozása négy napig tartott és igen bő anyagot szolgáltatott; s központi bizottság nyert megbízást, hogy az anyag feldolgozásával és rendezésével, a nyert tapasztalatok összefoglalásával útbaigazítsa az

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZAJA.

Eötvös József.*

— Óda. —

Te jössz mosolygva, fényes égi nemtő,
A régi kobzot nyújtva énfelém! —
Gyöngéd valód friss vágyakat teremtő,
S tavasz lehell rám éltem telén.
A föld megifjúl, nyílnak a virágok,
S pendül a kobzon a feszült ideg...
A bús jelenből messze multba látok,
De víziómat, haj! ki érti meg?

Olyan sivar, oly hideg a világ ma!
Rég elveszté álmait, hitét;
Proféta égbe most hiába látna,
Erényt, nagy eszményt nincsen, a ki véd.
Csupán a gyermek hisz még a meséknek;
S a mese oly szép, olyan éltető! —
Oh! hadd meséljen róla most az ének:
Mit álmodott a nagy elmélkedő?

Hol volt, — ki volt ő? — Ti ne ismernétek? —
A magyar eszmény hű apostola.
Hiú dicsőség bálvány-istenének
A valója meg nem hódola.
Göröngyös útján a nép igazának
Egy cél felé tört, mely hívón ragyog:
Magsokszorozni önlényét honának
Kivánta, mint a szenvedő nagyok.

* Az Eperjesi Széchenyi-kör október hó 13-iki Eötvös-
emléknapján szavalta Fábry Viktor.

Hirdetni fennen, a mi gondolatnak
Ott lelke mélyén titkosan megért,
Szívekbe hintni termő, tiszta magnak.
S nem vární érte hitvány szolgabért:
Ez volt e munka szép, dicső erénye;
Hol egy vetett, ott millió arat...
Szállj földön által föl a tiszta égbe,
Szállj, büszke sas te, szabad gondolat!...

Hogy lett ilyen néped korában? —
Erő, tehetség ehhez nem elég.
Voltak, kik otthon, a kis zárt világban,
A zsenge ifjút buzgón nevelék.
Az egyik¹ a szabadság vértanúit²
Látá, letörve, porba omlani.
Látá a nagy mult hervadt koszorúit,
És hangot adtak, büszke álmait.

Erős magyarrá bátran ez nevelte,
Aján dicsérőn zeng a régi mult.
S hogy áthevült az ifjú tiszta lelke,
Szeretve, nyájas anyjához simult.
A jó anyának másutt volt hazája,³
Szokása, nyelve nálunk idegen;
De a műveltség magas ideálja
Áradt fiára fénylően, melegen.

Így volt az otthon rá kettős hatással,
Ez idomítá férfi-jellemét,
S megizmosult a bő tap sztalással,
Mit vándorlása útján szerze még.

¹ Pruzsinszky József, volt nevelője.

² Martinovics és társai. Maga Pruzsinszky is tagja volt az összeesküvésnek.

³ Lilien Anna, német bárónő.

Európának országit bejárta,
Megismeré a fejlett népeket,
S az egyetemes műveltség fokára
Fogékony lelke fölemelkedett.

Hazajött aztán. Lelkében zsi bongott
Az eszmebőség s a tapasztalás,
S mi bensejében oly fájón borongott,
Kitárta azt a költő-alkotás.
Meggyónva ahogy búsan elbeszélte
A némaságra esküdt szerzetes:¹
Nekünk szól abban minden eszme éle;
Írója fájó vallomása ez.

E mű az éjnek égi boltozatja,
Sötét ez éj, de csillaggal tele;
Bűvös varázsszal fényét váltogatja,
S vonzón ragyog ránk csodaéjjele.
Nem szabadulsz e bűvölő világtul,
Fájdalma sújt, de megtermékenyít,
Látókörd e hazán túl kitágul,
S a sok hiányzót látni kényszerít.

Lelkében itthon tetek vágya égett;
Jól tudta: itt csak harc arat sikert.
Előbb, hogy a mi városunkba lépett,²
Volt tere már, hol bírálón figyelt:
Munkása volt az ősi vármegyének,³
Hol ősi szellem termi a hibát,
Hol romja közt a régi ép erénynek
Élnek henyén a kis republikák.

¹ «A karthauzi.»

² 1837-ben, nagy utazásai után, letelepedett Eperjesen, mint a kerületi
tábla őrke.

³ Már előbb, eperjesi tartózkodása előtt, 1834-ben, volt Fejérvárn. aljegyzője.

illető köröket, a melyek a felnőttek oktatásával foglalkozni akarnak.

A Széchenyi-kör is szükségét látta a felnőttek oktatásának, a mikor néhány évvel ezelőtt a népszerű felolvasások intézményét életbe léptette. Az intézmény kitűnően bevált, a mit a nagy látogatottság is bizonyít. De az intéző körök belátták ez intézménynek elégtelen voltát is; s már a múlt évben megpendítették a sorozatos előadások tartását. Ez utóbbi gondolat megközelíti a szabad tanítás eszméjét. Nem is szabad itt megállni, hanem okvetlenül arra kell törekedni, hogy a Széchenyi-kör a leg-rövidebb idő alatt indítsa meg a felnőttek rendszeres oktatását. Van elég tanerő s lesz bizonyára elég tudományszomjas hallgató is. Akkor áll majd a Széchenyi-kör hivatásának igazi magaslatán; s akkor fog úgy a város polgárainak, valamint a hazának jó szolgálatakat tenni.

A Széchenyi-kör igazgató-választmánya éppen e czélból, tájékozódás végett képviseltette magát Peskó Ödön, népakadémiai titkárral a szabad tanítás pécsi országos kongresszusán.

Beszámít-e a vízdíj a házbérjövödelembe?

Újabban némelyeknél felmerült, sőt lapunkban is — pár hónap előtt — egyéni véleményként kifejezést nyert az a nézet, hogy az Eperjes város által újabban szedett vízdíjak hozzászámítandók volnának a házak nyers-jövödelembe. Ez a háztulajdonosok újabb megterhelését jelentené. Ez a nézet azonban teljesen alaptalan. Hogyan áll ugyanis a dolog?

Ha a ház évi bére . . . . . 1000 kor., akkor leszámítandó a 30% épületfenntartási költség és értörlesztés fejében . . . . . 300 €; marad, mint a ház nyers-jövödelem . . . . . 700 kor.

Ez után fizetendő jelenleg:

a) 16% házbéradó . . . . . 112 kor. — f.
b) 30% ált. jövödelmi pótdó . . . . . 33 € 60 €
c) kb. 49% városi pótdó . . . . . 54 € 80 €
d) 5% orsz. betegápol. pótdó . . . . . 5 € 60 €
e) 10% törvényhat. útdó . . . . . 11 € 20 €
összesen: 217 kor. 20 f.

Az 1883. évi XLVI. t.-czikk 3. §-a ezt mondja:

„A házak nyers-jövödelmét képezik együttvéve:
a) a szoros értelemben vett lakbér;
b) azon összegek, melyeket a bérlő a bérbeadónak vízvezeték, éjjeli világítás, szemétkihordás és más ilyenmű mellék-költségek czímén fizet; stb.“

Ha már most az 1000 kor. lakásbérhez a körülbelül 54 kor. 32 f.-t kitevő vízdíjat is hozzá kell számítani, akkor a ház nyers-jövödelem volna . . . . . 1054 kor. 30 f., ebből levonandó a 30% épületfenntartási költség czímén . . . . . 316 € 30 €
nyers bérjövödelem: 738 kor. — f.

Mind bástya egykor a csaták korában,
Midőn az ellen vívta zordonúl,
Most a kiváltság ódon csarnokában
Törvény, igazság önkényenyé fajul.
Lecsap a szellem csipő ostorával
A durva élet népkínzóira,
S a «Falujegyzője»-nek nagy bujával
Tanulsg lesz a szörnyű szatira.

Majd a jelenből a multba száll, keresve
Az alkotmányos bajnak mély okát,
S következtetés intőn, hogy lefesse,
Elénk vezette Dózsa György hadát.¹
«Jogot a népnek!» — Ez a nagy tanulság;
Ekként tanít a nagy elmélkedő;
A mely vezérfaj meg nem érti multját,
Elsepri azt a haladó idő.

S midőn hazáját ily sújtón bírálja,
Minden csapástól csak önszive fáj,
Szívén nyílal át mindenik hibája,
Mert fenn előtte leng az ideál.
Oh! látta ő, hogy nagy volt hőskorában,
Rengett hatalmas völgyön és hegyen;
De most, a munka siető zajában,
Ne csak magyar, de művelt is legyen.

¹ «Magyarország 1514-ben.»

Ez után fizetendő volna:

a) 16% házbéradó . . . . . 118 kor. 08 f.
b) 30% ált. jövödelmi pótdó . . . . . 35 € 42 €
c) kb. 49% városi pótdó . . . . . 57 € 82 €
d) 5% orsz. betegápol. pótdó . . . . . 5 € 90 €
e) 10% törvényhat. útdó . . . . . 11 € 80 €
összesen: 229 kor. 02 f.,
vagyis, szemben az eddig fizetett . . . . . 217 kor. 20 f.-rel,
volna ezentúl fizetendő több . . . . . 11 kor. 82 f.-rel,
tehát mintegy 5 1/2 %-kal.

Eperjes városnak vízvezetési szabályrendelete a 9-ik §-ban akként rendelkezik, hogy „az egyes helyiségekre a város által kivett vízdíjakat a háztulajdonos a lakófeleltől a város számára beszedi, és a beszedett díjnak befizetéseért felelős. És pedig tartozik a háztulajdonos az évi vízdíjakat a közadók módjára négy egyenlő, évnegyedi, előleges részletben a városi pénztárnál pontosan befizetni.“ A 10. § kimondja, hogy „a vízdíjak azon lakófeleltől, ki fizetési kötelezettségének a háztulajdonos felszólítása dacára kellő időben eleget nem tett, a háztulajdonos bejelentése folytán közigazgatási végrehajtás útján szedtetnek be.“

Ezekből egész kétségtelenül megállapítható, hogy a vízdíj a lakófeleltől, nem pedig a háztulajdonost terhelik. Itt a háztulajdonos csak mint vízdíjbesszedő szerepel, ki ezt a munkát a város helyett elvégzi. Ha azonban ő a lakófeleltől a vízdíjat behajtani nem volna képes, azt a város szedi be, még pedig a lakófeleltől, nem pedig a háztulajdonostól.

A város ezen szabályrendeletét a belügyminiszter 72,949/1895 sz. alatt jóváhagyta és „a szabályrendeletben megállapított vízdíjak szedését“ engedélyezte. Világos tehát, hogy ez a szabályrendelet mindenivel, tehát az állammal szemben is kötelező.

Mivel pedig — az 1883: XLVI. t.-cz. 3. §-a b) pontja értelmében — a lakbérhez csak azon összegek számíthatók hozzá, melyeket a bérlő a bérbeadónak fizet vízvezeték, éjjeli világítás stb. czímén, Eperjesen azonban a bérlő nem a bérbeadónak, hanem a városnak fizeti a vízdíjakat: világos, hogy a vízdíjak czímén a házak nyers-jövödelmét és ezzel együtt a házbéradót emelni nem lehet.

Előre is tiltakozunk tehát minden oly kísérlet ellen, mely a törvény és a szabályrendelet kétségtelen rendelkezései ellenére, netán arra iparkodnék, hogy adókkal amúgy is eléggé megterhelt lakosaink adója a vízdíj czímén növeltesék, holott a háztulajdonosok most egy fillérrel több lakbért nem kapnak bérlőiktől, mint azelőtt; sőt ellenkezőleg: a szabályrendelet rájuk róttá azt a terhet, hogy a vízdíjakat — a város helyett — a lakóktól beszédjék!

EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR.

A Széchenyi-körnek október hó 13-iki Eötvös-emlékkünnepélye alkalmából dr. Ferencai Zoltán a Magyar Tudományos Akadémia nevében a következő üdvözlő-beszédet mondotta:

„Nagyméltóságú védnök úr! Méltóságos elnök urak! Mélyen tisztelt ünnepelő közönség!

A midőn az Akadémia megbízásából eljöttem ide, hogy e szép ünnepély alkalmával elmondjam az Akadémiának rövid üdvözlését, semmi sem lehet termé-

S a nemzet végre hallgatott szavára,
Nagy népek útján járnai megtanult;
A nagy vihart is — vézrett bár — kiállta,
S nem ártató, de intő lett a mult.
Magszúnt a régi gőgös öndicséret,
Megérti multját, látja a hibát,
Munkára indul, fölpezsdül az élet,
S most már becsülni tudja nagy fiát.

Az őserőbe, vadfa alanyába
Nemes gyümölcsöt így tud oltani.
Sok szellemtársa vegyül e munkába —
Így lett fajából európai.
És nagy fiát vezérnek fölemelte,
A nevelésnek ő adott irányt.
Beteljesülni ekként látta lelke,
A mit honának oly hévvel kívánt...

... Meghalt? — ki mondja? — Ma is él közöttünk;
Miként a lég, hat, bár nem láthatod.
Kik ünnepére itt ma összejöttünk,
Immár megértjük, a mit álmodott.
Követni kell csak, a mit hirdetett ő,
Az ideálért bölcsen élni kell.
Előre, nemzet! hí a szebb jövendő...
Van erőd, — munkálj s tied a siker!

Csegey Gusztáv.

szetesebb, mint annak eszembe-jutása, hogy alig van frónk, kinek egész élete és munkássága bensőbb kapcsolatban állana Akadémiánk életével, mint épp báró Eötvös Józsefé. Még csak 22-ik évét töltötte be, a midőn az Akadémia 1835. szeptember 14-ikén levelező-tagjának választotta meg; és a külföldről csak az imént visszatért költőt 1839. febr. 15-ikén tiszteletbeli tagjai közé emelte, ki ugyanazon év november 24-ikén elmondta híres emlékbeszédjét nagy mestere, Kőlcsey felett, a melylyel Toldynak egy új tudósítása szerint minden szívet megrendített — könnyeket facsart minden szemből. S nem méltán történt-e ez? Hiszen e beszéd nemcsak a mesternek örök dicsőítése, hanem a nagy tanítványnak nagyszerű elhatározása a jövőre; mert nemcsak Kőlcseyről, hanem önmagáról is vallást tesz e szavakban: «Szeretni kezdé hazáját, nem azon hideg önös szeretettel, mely önjávohoz ragaszkodva kiváltságokban, vagy címerekben keresi azt, miért küzdenie kell, — nem azon számító okossággal, mely vagyon vagy dicsőség után fáradozva, nemes tettekre buzdíthat, de nem nemesíti azt, kinek keblét eltöltötte; de szeretni kezdé hazáját azon szent, véghetetlen szeretettel, mely nem számít, nem gondol magára, hanem áldozik, ha kell, vérét ontva egy pillanatra, ha kell, évekig nehéz járomban szolgálva hazáját; szeretni kezdé multjában, szép, de oly szomorú emlékeivel; szeretni jövőjében, mely iránt szívet több remény s aggodalom töltö el, mint saját jövőjéért.» Vagy nem önmagáról is jósol, a midőn ugyanott ezeket a szavakat is olvasuk: «Nem azon hideg művészet, melynek érdeme szavakban, szépsége ragyogó képekben áll, tevő költőnek őt; nem azon szívtelen mesterség, mely a világtól visszavonulva, színlelt fájdalomokat s nem érzett gyönyört énekel, s egy percig csodálva, eltűnik, mint a meteor, fényesen, de haszontalanul futva át a pályán, melyen soha meleget nem terjeszte; de költővé tevő őt a szent szeretet, mely a gyermeki lelket eltöltötte, azon lelkesítés, mely keblét nagy tettek emlékinél áthatotta; a költészet, mely a szívből eredve, a szívhez szól, a rejtélyes erő, mely a gyermeki kebelben támadt, bizonytalanul, dalra vagy nagy tettekre fogja-e ragadni az ifjút; a tűz, mely a keblét sokáig kínovala, míg végre kitör s a meggyújtott szövevényeként magának fényt, látkörének világot ad: ezen költészet élt, lángolt, forrott már a gyermekben is; s ha 11 éves tanulótársával, zajos játék helyett, Debreczen véghetlen határain nagy Athaenét képzele magának s gyermeki kezével a város homokhalmi között Helias hőseinek emlékeit emelt: az, mi e foglalatosságokat oly kedvesekké tevő, azon költői lélek vala, mely, miután a gyermek-emelte emlékek rég eltűntek, az ifjút nem hagyta megfélekedni a gyermek szent lelkesüléséről s mely később is egész életének nemes irányát meghatározta. Sokszor jelent meg Eötvös az Akadémia nagy ünnepein, mint akadémiai szónok. Emlékezzünk csak vissza, hogy 1859. október 27-ikén, miután 1855. óta az akadémia másodelnöke volt, ő tartotta a nemzet legnagyobb ünnepeinek egyikén: Kazinczy születésének 100-ik évfordulóján; majd a legnagyobb gyászünnepein, 1860. október 13-ikán gr Széchenyi István felett emlékbeszédet. Emlékezzünk csak vissza, hogy 1866. óta, mint az Akadémia első elnöke, számos éven át nyitotta meg ünnepi-beszéddel annak nagy üléseit. Nem az én hivatásom elmondani, hogy mindaz, a mit az államférfi, a tudós tett és alkotott, az mind egy czél szolgálatában áll: a szabadság alapján biztosítani az egyén boldogságát az államban. Csak röviden említem meg, hogy midőn a költészet eszméinek szolgálatába szentelte és némileg áldozta is fel magát, ezt nyugodt és biztos öntudattal tette, mert czéljához képest az volt a meggyőződése, hogy a költészetnek a maga legbensőbb alakjában nem szabad egyénekné lennie, mint szőszerinti igazságnak; ezzel, mint művész gyengébb, mert ez a szépség rovására megy. Így gyengység erejének forrása; mint Pál apostol mondja: «Annu impotens sum, potens sum». (Midőn erőtlén vagyok, erős vagyok.) A ki el kívánja felejteni az élet vágyait, a kor betegségét, az idők bajait, embertársai nyomorát: ezt a hívó a vallásban, a szenvedélyes a szerelemben, a tudós az ismeretlen kutatásában, a gyenge az alkoholban, a költő saját lángeszében találja meg. De ő, a ki azt tanította, hogy a századnak legszebb vonása az emberszeretet, ő egyenesen az életből merít: felhozva belőle a jót és rosszat. E nagy példa az, a mit eme ünnepélyen e férfiú életéből ki akartam emelni. A midőn tehát kívánom, hogy Eötvös emléke szívünkben állandó legyen, még inkább kívánom, hogy példája vezessen és szívünkben éljen a legfőbb erkölcsi törvény: az emberiség szeretete; és a legnagyobb kötelesség: az emberiség helyzetének javítása. Üdvözlöm még egyszer az ünnepély alkalmával az Akadémia, de — legyen szabad hozzátennem — a saját szívem érzelmeiben is az Eperjesi Széchenyi-kört!»

AK
mány
áldozatkés
díszelőad
át, hálás

Kös
iskolai ig
nevében
azon ténye
alapból a
körüli szer
és 50—50
köszönetét

A n
válasz
6 órakor
1. Szavala
2. Novella

A Kör
1907. okt.
« nov.
« «
« «
« decz.
« «
1908. jan.

A más
folyt le, m
általában m
háza láttur
Igen helyes
ről, hogy a
szerződtette
saját zenek
karnagy, k
vezénylésén
lefolyt héte
zönség tetsz
tulajdonképe
kar is erős
Szombal
került színre
Végh Gizi
cienne) ügye
Jó volt Füz
merekven mo
sikeresebbet
mozgásán é

Vasárna
idényben ma
bohózat me
énekével, di
megállta he
a czímszerep
törekvése lá
felvonásbeli
Fráter Lorá
magát heged
arattak; s a
Ezután Thur
utána pedig
adtak elő. M
tűntette ki
angol ének-
öltözékben
kuplékat ad
Hétfőn a
a már ismer
Szerdan
jét adta elő
kívül mulatta
ban ment, r
Sarkady Róz
gela) köszönl
együtt — a
Szelenyi Emi

A Kőr színészeti szakválasztmány Szabados László színigazgatónak azon aldozat-készségeért, melynél fogva az október 12-iki díszelőadás jövedelmének egy részét a Körnek engedte át, halás köszönetét nyilváníta.

Köszönet. Gajdos János palonczai állami iskolai igazgató-tanító a maga és két tanító-társ nevében — a Kőr népnevelési szakválasztmányának azon tényeért, hogy nekik — a vármegyei közművelődési alaptól a magyar nyelv- és beszéd sikeres tanítása körül szerzett érdemeik elismerésül elismerő-oklevelet és 50—50 kor. jutalmat adományozott — leghálásabb köszönetét nyilváníta.

A magyar-irodalmi szakválasztmány október 30-án, szerdán d. u. 6 órakor tartandó felolvasó-estélyének műsora:

1. Szavaltat; előadja *Victoria* László.
2. *Novella*; írta és felolvassa *Csengy* Gusztáv.

A Kőr háziestéinek sorrendje:

1907. okt. 30.: felolvasóest	január 15.: felolvasóest
« nov. 6.: zeneest	« 22.: zeneest
« « 13.: felolvasóest	« 29.: felolvasóest
« « 20.: zeneest	február 5.: zeneest
« « 27.: felolvasóest	« 12.: felolvasóest
« decz. 4.: zeneest	« 19.: zeneest
« « 11.: felolvasóest	« 26.: felolvasóest
1908. jan. 8.: zeneest	márcz. 4.: zeneest.

SZINHÁZ.

A második hét még kedvezőbb körülmények közt folyt le, mint az első. Szintársulatunkkal a közönség általában meg van elégedve. Minden este jól látogatott házat láttunk; sőt néhányszor zsúfolva volt a színház. Igen helyes intézkedésnek bizonyult a színigazgató részéről, hogy az operette-előadásokra a katonai zenekart szerződtette; míg a többi előadásokra a színigazgató saját zenekara is megfelelő. Elismerést érdemel *Falotay* karnagy, ki az énekes-daraboknak betanulásánál és vezénylésénél kiváló figyelmet fordít a zenekarra. A lefolyt héten több új díszlet is láttunk, melyek a közönség tetszését megnyerték. Kár, hogy a társulatnak tulajdonképpeni tenoristája és naivája nincs; s az énekar is erősítendő volna.

Szombaton Lehárnak «A víg özvegy» cz. operettje került színpadra. A közönség mindvégig jól mulatott *Sz. Vég* Gizi (Glavári Hanna) és *Sarkadi* Rózi (Valencienne) ügyes játéka és gyönyörködött szép énekekben. Jó volt *Füzy* is Daniló gróf szerepében, de néha kissé mereven mozgott. *Agotay* Nyegus irnokot mult évben sikerebben alakította; most némi bágyadság látszott mozgásán és hangján.

Vasárnap d. u. «A mádi zsidó»-t játszották, ez idényben másodszor; este pedig a «Berger Zsiga» énekes bohózat ment. Ebben főleg *Vida* Ilonka tűnt ki szép énekével, diszkrét játékaival és díszes öltözékeivel. Jól megállta helyét *Herczeg* is (Fischer szerepében). *Füzy* a címszerep halás részét nem eléggé aknáta ki; bár törekvése látható volt. Nagy hatást ért el a harmadik felvonásbeli cabaret, melyben *Krasznay* mūdalt, *Kerekes* Fráter Loránd-féle nótákat adott elő, s ez utóbbi önmagát hegedűn is kísérte. Ezek a nóták zajos tetszést arattak; s a közönség többször kívánta megismétlésüket. Ezután *Thursó* Margit spanyol táncot lejtett ügyesen; utána pedig *Vida* Ilonka és *Füzy* néger táncoktatót adtak elő. Mindhármukat a közönség ismételt tapsokkal tüntette ki. Ezt követően *Kertész*, *Krasznay* és *Kerekes* angol ének- és tánc-triót; *Maly* Gerő pedig — női öltözékben — mint «Tóni néni» rendkívül nevetető kuplékat adott elő.

Hétfőn a «Boccaccio» ment, ez idényben másodszor a már ismert jó előadásban.

Szerdán Ordonneau-nak «A cserelányok» cz. operettjét adta elő a társulat, itt először. A mindvégig rendkívül mulatató, bár vékony meséjű darab jó előadásban ment, melyet főleg *Vida* Ilonkának (Arabella) *Sarkadi* Rózinak (Jusztina) és *Sz. Vég* Gizinek (Angéla) köszönhetünk, kik — *Agotay*val (Janicot matröz) együtt — a sikert biztosították. Említést érdemel *Szelényi* Emilia is, ki Lamiral volt énekesnő szerepében

ben gyakran megkaczagatta a közönséget. Szép volt a második felvonásbeli új díszlet.

Csütörtökön újból premiére volt. «A kis trafikoslány», énekes vígjáték került színpadra. A naiv leány szerepében *Sz. Vég* Gizi ügyes és vonzó volt; s kivül főleg *Herczeg* (a mári szerepében) tűnt ki, s nyugodt elegáns játékaival megnyerte mindenki tetszését. *Szabados* (Urban) a félnék udvarlónak szerepét helyesen alakította. Maga a darab sok érdekes részletet tartalmaz, és a francziák szellemességét igazolja.

Pénteken «Berger Zsiga»; *szombaton* pedig «A cserelányok» került másodszor előadásra.

A jövő hét műsora a következő: *Hétfőn*: (félhelyárral): «A kis trafikoslány», én. vígj. — *Kedden*: «Lili», op. — *Szerdán*: «A vasgyáros», szm. — *Csütörtökön*: «A papa lánya», én. boh. — *Pénteken*: d. u. (félhelyárral): «Berger Zsiga», én. boh.; este: «A víg özvegy», op. — *Szombaton*: «A cserkeszlány», op. — *Vasárnap*: d. u. (félh.): «János vitéz», op.; este: «A cserelányok».

HIREK.

«Csak egy szál virágot!»

Halottak-napján újra felkérjük városunk nemesszívű közönségét, hogy a szegénysorsú tüdőbetegek megmentésére ajánljak fel egy szál virág árát. *Semsey* Boldizsárné, Sárosvármegye főispánjának neje kérelmére a temetők és templomok bejáratáinál ez évben újból *perselyek* lesznek elhelyezve, melybe mindenki beveti azt az összeget, melyet ezen a napon, midőn kedves *halottairól* megemlékeznek, az *előb* megmentésére áldozni hajlandó. «A jókedvű adakozót szereti az Isten», mondja a szentírás.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Kranitz* Mária okl. kisdédvönöt Palocsára állami kisdédvönövé nevezte ki.

— **Új táborigazgató.** A király *Dzuranyi* Dezső palonczai evang. lelkész, 32 ezredbeli pottartalékost, a tartalékba II. oszt. táborigazgatóvá nevezte ki.

— **Áthelyezések.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Révay* Géza eperjesi állami tanítóképzőintézetét zenetanárt hasonló minőségben Temesvárra; *Barthas* Ilona állami kisdédvönöt pedig Palocsáról Désaknára helyezte át.

A pénzügyminiszter *Mr. Marcskó* János eperjesi s *Féj* József battonyai áll. adóiszteket kölcsönösen áthelyezte.

— **Esküvő.** *Kundt* József eperjesi honvéd-százados okt. 20-án tartotta házassági egybekelését *Miklós* Antal városi bizottsági tag leányával, *Ilona*val, Szatmárnémetiben.

— **Hymen.** *Salzmann* Tivadar Kassán, eljegyezte *Reisz* Jolánka kisasszonyt. *Reisz* Ede úr kedves leányát Eperjesen.

— **Iskolaavatás.** *Pernyik* Endre berzevici r. kath. esperes-plébános október 20-án avatta fel — a vidéki papság segédlete mellett — a Hámor községben újonnan épült iskolát. Ezt a hitközség a hívek 660% iskolai pótdózájának igénybevételével állította fel, a mi kétségtelenül a lakosok nagy aldozat-készségét bizonyítja. A felállítás ügyében főleg *Téglási* József hámori lelkész fáradozott.

— **Az ev. ref. egyház új névjelzése.** A magyarorsz. ev. ref. egyház legutóbb hozott zsinati törvénye szerint az «ev. ref.» jelző ezentúl rövidben, csak «ref.» jegyzéssel irandó.

— **Új szerkesztő.** A ROZSNYÓI HIRADÓ szerkesztését dr. *Haasinszky* Rezső ev. főgimnáziumi tanár vette át.

— **Nekrológ.** Október 21-ikén hunyt el *Sóváron* *Zsuffa* Antal kir. erdőmester, életének 51-ik évében.

Kasznicsky Antal nyug. esp.-plébános, életének 78-ik évében, okt. 24-ikén meghalt Eperjesen.

— **A Berlitz-nyelviskola,** leckeórát — melyeket Eperjesen minden szerdán és szombaton d. u. 2 órától estig rendszeresített — október 23-án kezdte meg. Újabb előjegyzéseket elfogad a Berlitz-nyelviskola igazgatósága Kassán, valamint *Révay* Samu könyvkereskedése.

— **Thököly-kápolna.** A miniszterelnök intézkedett, hogy Késmárkon az új evang. templom mellé díszes kápolna emeltesse. Ebbe helyeztetni el a kormány Thököly Imre fejedelem hamvait és szarkofágját, mely most ideiglenesen a templomban van elhelyezve. Az új kápolna egyik falába teszik azokat a sírköveket, melyek Ismidben Thököly hamvait fedték. Az új kápolnán helyezik el azt a díszes emléktáblát is, melynek elkészítésével *Holló* Barnabás szobrászt bízták meg.

— **Adomány.** Néhai dr. *Raffay* Ferencz jogakadémiai tanár özvegye a férje után örökölt könyvtárt a Kollégiumnak, részben pedig a jogakadémiai tanárok és a Joghallgatók Testülete részére adományozta — Itt megemlítjük, hogy öz. dr. *Raffay* Ferencz eperjesi háztartását felosztotta, és szüleihez, Győrbe költözött.

— **Püspöki értekezlet.** A kath. püspöki kar október 24-ikén Budapesten, *Vaszary* Kolos esztergomi érsek és primás elnöke alatt értekezletet tartott, mely főleg a lelkeskedő papság kongruája megjavításának ügyével foglalkozott. Az értekezleten dr. *Valyi* János eperjesi g. kath. püspök is jelen volt.

— **Táncvizsga.** Az Angolkisasszonyok «B. Mariae V.» leánynevelő-intézetében a táncvizsga október 27-ikén d. u. 5 órakor fog megtartani.

— **Vizhiány a tűzereknél.** Az állandóan száraz időjárás következtében az eperjesi tűzrakományban levő nyolcz kútnak vize — jóllehet a kutak vagy 30 m. mélységűek — újabban majdnem egészen kiapadt.

— **Újabb részvétnyilatkozatok.** Dr. *Raffay* Ferencz jogakadémiai tanár elhunytá alkalmából a jogakadémiához még mindig érkeznek részvétnyilatkozatok. Ilyeneket küldtek újabban: *Gyurats* Pál, a dunántúli egyházkerület püspöke, dr. *Bellyei* *Rickl* Gyula miniszteri tanácsos, dr. *Kolosty* Bálint egyetemi jogtanár, stb.

— **Szt.-Antal tíz évi működése Eperjesen.** 1897. évi okt. 26-án Pletényi Endre, akkori apátfőesperes-plébános az eperjesi r. kath. nagytemplom *Szt.-Antal*-oltára előtt nagymisét és alkalmi szentbeszédet tartott s felhívta a kath. közönség figyelmét korunk kiválóan praktikus szentjének, *Szt.-Antal*-nak ugyane napon «*Szegények-kenyere*» című felállított perselyére. A mise után megtörtént az első gyűjtés és a buzdítás 127 forintot eredményezett. Ez éppen elég volt arra, hogy *Szt.-Antal* megkezdje áldásos működését, a kenyerek osztogatását az ehez szegény emberek között. S a szellemétől áthatott buzgó lelkek, kik szolgálatába állottak, a gyakorlati szeretet e nemessítő munkáját immár 10 esztendeje végzik — hűségesen, fáradhatlanul, csendben, minden feltűnés nélkül. Mint elnököző öz. *Gallotsik* Vilmosné, mint pénztárosnő öz. dr. *Mathia* Károlyné, mint ellenőr *Kozák* Henriette, kit időközben öz. *Potassy* Jánosné váltott fel munkájában, stb. működnek. S *Szt.-Antal* elég dolgot ad nekik, mert sajnos, a szegények száma nem csökken, sőt egyre nagyobbodik. Csodálatos azonban, mennyire gondoskodik *Szt.-Antal* az ő szegényeiről. Tény az, hogy minél több a szegény, annál többet találunk a perselyekben. Találnak papírpénzeket és aranyokat, tiz-, húszkoronásokat, sőt ékszert is. Főleg a nagytemplomi és a ferenczrendi templomi perselyekben. Perselyek vannak azonkívül öz. *Kiszelyné* üzletében, a *Virágcsarnok*ban, *Úsz* *Ottília* üzletében, a *volt Cattarino-féle* üzletben, sőt a főkapitány (a szegények iránt mindenkor tapasztalt jó szívének nemes tanúságául) hivatalában is. Mindegyik hajt, jövedelmez. S a nélkül, hogy bármily, legkisebb zaklatásnak vagy erkölcsi kényszernek volna valaki is kitéve: a perselyek évenként átlag 3000 koronát jövedelmeznek. De kell is ám ide pénz! A 20 kr. helyett 16 kr.-ért szállított kenyerekből évenként átlag *kilencszert* osztanak ki. Ezek tekintélyes számok. El lehet képzelni tehát, mennyire rengeteg sok kenyeret osztott el *Szt.-Antal* 10 év óta Eperjesen. S mindezt csendesen, észrevétlenül. De adott ő egyebet is szegényeknek. Minden karácsonykor bemegy a szegények-(ápoló-) házába és nemcsak karácsonyfát gyűjt nekik, hanem az élelmiszereken kívül mindenkit jó meleg ruhával is ellát, s főbb ünnepek alkalmával megteszi másokkal is. S az ápolások élelmészési alapja javára (mely a városnál kezeltek) már több mint 3000 koronát adott. Azonkívül juttatott segélyt betegeknek, sőt teme-

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testvért, megújítja a köhögést, vándorok, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulózis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mindhogy értékes utazásokhoz is kínálunk, kérjen mindenképp „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sv. J.)

„Roche”

Előzetes orvosi rendelésre a gyógyszerárban. — Az étvágyat és a testvért.

tési költséget is viselt; a tűzkárosultaknak (Bártfa, Szepesváralja stb.) is küldött segélyt. Segít, a hol bir s a mennyire képes. Tökéket nem gyűjt, az nem természete; csak egy kis tartalékról gondoskodik s ha néha a perselyekből nem futja, abból pótolja a hiányt. Ezt teszi Szt.-Antal 10 év óta Eperjesen... S azért, midőn a védnöki tevékenység örökébe jutott Zaborovszky Béla prépost-plébános 1907. október 26-ikán, tegnap, szombaton Szt.-Antal oltára előtt hálaadó nagymisét celebrált s buzdította híveit Szt.-Antal tiszteletére s erényeinek további kitartó gyakorlására... szolgáljon az ezen meghatározott ünnepségről leadott kis megemlékezés alkalmas buzdításul bárkinek is a felebaráti szeretet következetes gyakorlati (s a közelismerés nyugtázásának keresése nélkül való) beváltására.

— **Pályázatok.** A kajátai, továbbá a felső-odori, rónai, alsókomárnoki és felsővízközi körjegyzőségeknél egy-egy *segédjegyzői* állásra van pályázat. A kajátai állásra, október 23-ikáig, a többire pedig november 5-ikéig lehet a kérvényeket benyújtani. Fizetés 1000 kor.

— **A felszólamlási bizottság** Eperjesen még most sem kezdte meg működését, jól lehet az adókvető-bizottságok még júniusban befejezték eljárásukat. Kérdjük: mi az oka a nagy késedelemnek?

— **A tejnek és a vajnak** a piaczon való kóstolását Saly Győző rendőrkapitány tiltotta és e tilalmat közhírré tette.

— **Tanárköri felolvasások.** Az Eperjesi Tanári Kör által már a múlt években is rendezett és a közönség részéről annyira kedvelt felolvasások novembertől kezdve újból megkezdődnek. Felolvasnak: gr. Vay Péter, br. Nopcsa Ferencz, Konkoly-Thege Miklós, dr. Obetkó Dezső stb.

— **A sárosi tót lap.** A Sárosvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület által kiadandó, NAŠA ZASZTAVA («A mi zászlónk») nevű, hazafias tót lapnak első száma október 27-ikén jelent meg. Az első szám 28 oldalra terjed. A lap Kósch Árpád könyvnyomdájában készül, ki is annak mennél díszesebb kiállítása végett új betűket és finom papirost szerzett be. Az első számot öt, jól sikerült kép is díszíti; s a címkép is igen tetszetős. Az egyesület tagjainak száma erősen szaporodik; s mivel a lapot Zemplénbe és a Szepességre is fogják szétküldeni, előrelátható, hogy az állandóan több ezer példányban fog megjelenni. Az előfizetők közt sok a tanító és lelkész is, mi főleg dr. Tergina Gyula kir. tanácsos, kir. tanfelügyelő fáradozásának eredménye. De megrendelte a lapot számos gazdember; valamint Zemplénből és Szepességéről is sok megrendelő jelentkezett. Sokat fognak az utcai kolportage útján is eladni. Ára évi 2 korona. A lap első számának tartalma a következő: 1. Vezércikk (irta Dessewffy István) 2. Politikai áttekintés (irta ugyanaz) 3. Hírek Sárosvármegyéből, az országból, Amerikából és a nagyvilágból. 4. A korcsma, a boros-üveg és a pálinka (irta Sariščan, Kurimszky János). 5. Gazdasági áttekintés (irta báró Ghillány Imre). 6. Gazdasági cikk és piaci árjegyzék. 7. Valami a jog köréből (népszerű ismertetés, irta dr. Horovits Gyula). 8. Közegészségügyi cikk. 9. «Kurucz-e, vagy labancz?» (elbeszélés, irta D.-k.). 10. Üdvözlővers. 11. Üdvözlések (irta Sztankay László és Ivaneczky János). 12. Apró-hirdetések. Kérdések és feleletek. Időjárás. Állategészségügy. Hivatalos közlemények. Naptár.

— **Új kaszinó.** Az eddigi «Sóvári Társas-kör» «Sóvári Kaszinó» czímen átalakult, és alapszabályait a belügyminiszter már láttaozta.

— **Vármegyénk egy havi élete.** Sárosvármegye közigazgatási bizottsága okt. 14-ikén tartotta meg rendes havi-ülését Semsey Boldizsár főispán elnöke alatt. Ezen az egyes közigazgatási ágak főnökei a szeptember folyamán történt nevezetesebb eseményekről számoltak be. Az alispán jelentése szerint a közbiztonsági állapot szeptemberben kielégítő volt. Tüzeset 14 helyen fordult elő, köztük Eperjes és Kiszseben városokban; sőt Kiszsebenben három ízben is. Az alispán 107 útlevelet adott ki, 133-mal kevesebbet, mint az 1906. évi szeptemberben. Az *árvaszéki elnök* jelentette, hogy a gyámpénztári értékeket és adósleveleket a pénzügyigazgatóval együtt megvizsgálván, azokat rendben találta. Az *árvaszéki elnök* előtt szeptember folyamán 182 ügyes-bajos fél

jelent meg. Az *árvaszék* kilencz ülést tartott. A kiszsebeni tűzvész okozta kár 350 ezer kor.-t meghalad; s ebből a biztosítás által csak 150 ezer korona térül meg. A *kir. tanfelügyelő* jelenti, hogy Lénártón új állami iskola nyílt meg; több tanítónő nyert kinevezést és áthelyezést. A tanfelügyelőséghez beérkezett összes ügyeket elintézte; és intézkedett, hogy az összes iskolák megkapják a nemzeti Himnusz szövegét és hangjegyeit feltüntető táblákat. A *kir. pénzügyigazgató* jelenti, hogy szeptember folyamán befolyt egyenesadóban 65 ezer korona; tehát 22 $\frac{1}{2}$ ezer koronával kevesebb, mint 1906. szeptemberben; bélyeg- és jogilleték czímén befizettek 49 ezer kor.-t, vagyis 9 ezer koronával többet, mint tavaly szeptemberben; illeték czímén a *hátralek* 409 ezer kor. A *kir. ügyész* jelenti, hogy a fogházbéli élelmelés jó volt és ellene panasz elő nem fordult; egy fogoly (a gyújtogatással vádolt Ivankó István) már három hónapon túl van vizsgálati fogságban, mert csak a novemberi esküdtbírótság fogja ügyét tárgyalni. Az *államépítészeti hivatal* főnöke jelentette, hogy a tarnó-lénártó-orló, meg a felsővízköz-sztrópkói között október végére elkészül; s az árvíz okozta rongálások helyreállítása legközelebb befejeződik. Az *állatorvos* jelentése szerint a fertőzött községek száma 40-ről 30-ra csökkent.

— **Ötórás tea.** Az Eperjesi Izr. Nőegylet ötórás teával egybekötött jótékonycélú délutáni pikniket rendezését vette a tél folyamára tervbe, melyeket a Newyork-kávéház emeleti termében délután 5—8 óra közti időben fognak megtartani. Belépő-díj személyenként 1 korona lesz, melynek ellenében az egylet egy csésze teával és teaszüteménnyel szolgál vendégeinek. Rendelkezésre fog állani ezenfelül más, ily alkalomkor felszolgálható ételnemű és — a táncra való tekintettel — hűsítő-italok is. A mulatságoknak — melyeknek tiszta jövedelme a nőegylet *népkonyhája* javára fog fordítani — napja minden alkalommal az EPERJESI LAPOKBAN lesz közzétéve.

— **Nyissa föl a szemét** és nézze meg, hogy a *Bohrandt J. W.* eperjesi fűszerüzletében kapható *eredeti töltésű Dreher-sört* nem-e hasonlíthatja össze *kedvezően*, első tekintetre, a másutt vásárolt sörökkel? Azután az eszéhez forduljon és akkor rájön, hogy a Bohrandt czég fűszerüzlete éppen Önnek való.

— **Táncvizsga.** Dite és Fia tánc- és illemiskolája november 9-ikén tartja tanítványainak táncvizsgáját a Rákóczi Kath. Kör nagytermében. Kezdeté esti 7 órakor.

— **A közös konyha.** Több városban a közös konyha már a legközelebbi időben megkezdí működését. Így Kassán (60 tag 72 ételadaggal), Sátoraljaújhelyen (42 tag 58 adaggal), Bártfán, Lőcsén, Pécsen (50 tag), Trencsénben stb. Máris működik a közös konyha Iglón (55 taggal), Nagybecskerekben, Temesvárott stb. Bártfán a közös konyha létesítésén főleg Horváth Elek, a ki- és bevándorlók nyilvántartásának ellenőrzésére kiküldött miniszteri titkár fáradozik. Eperjesen ezen ügyet Lukovits Aladár, a Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület titkára, vette kezébe; s ő az eddig jelentkezettek legközelebb értekezletre fogja összehívni, melyen a további teendők felől fognak határozni.

— **A Rákóczi-arczkép.** Sárosvárm. egykori dicsőséges főispánja: II. Rákóczi Ferencz fejedelem arczképének megfestéséhez szükséges költségek fedezése céljából Tahy József, vármegyénk alispánja, gyűjtést indított. Ennek eredményeképpen az alábbi adományok folytak be:

Dr. Vályi János adománya . . .	100 kor.	— f.
eperjesi g. k. káptalan adománya . . .	100	» —
id. Bánó József » . . .	50	» —
Vernóczy Ferencz gyűjtése . . .	23	» —
Bosits Gábor adománya . . .	10	» —
Antolik József » . . .	15	» —
Kleinovszky Antal » . . .	10	» —
Sally Máttyás gyűjtése . . .	8	» —
Harant Ferencz adománya . . .	3	» —
Fedás Gyula » . . .	2	» —
a szekcsői j. főszolgabírája gyűjt. . .	245	» 60 »
a siroakai » . . .	146	» — »
az alsótarczai j. » . . .	138	» — »
a makoviczai » . . .	110	» — »
a felsőtarczai » . . .	81	» 50 »
a tapolyi j. főszolgabírája gyűjt. . .	35 kor.	— f.
a vm. alispán gyűjtése . . .	90	» 70 »
a tótsóvári kir. erdőhivatal gyűjt. . .	17	» 50 »
kir. pénzügyigazgató » . . .	14	» 90 »
Kiszseben v. polgármesterének » . . .	4	» — »

összesen: 1204 kor. 20 f.

Ehhez hozzászámítandó még a br. Ghillány Imre által a gyűjtést megelőzőleg adományozott 500 kor. és a várm. hölgyközönsége körében Zrínyi Ilona hamvai hazahozatala alkalmával megindult gyűjtés fölöslege: 381 kor. 10 fillér. Ezen utóbbi tételek hozzáadásával a fenti célra befolyt összeg: 2085 kor. 30 f.-t tesz. A vármegye alispánja ezt ezennel nyugtázza, és egyúttal hazafias köszönetet mond a nemeslelkű adományozóknak áldozatkészségükért.

— **Iskolai kirándulás.** Az eperjesi kir. kath. főgimnáziumnak mintegy huszonöt növendéke — Jacobei, Wick és Bayer tanárok vezetése alatt — október 21-ikén több napi kirándulásra indult Szomolnokhután át Krasznahorkaváraljára, Salgótarjánra, Diósgyőrbe és Miskolcra. Ez érdekes kirándulásról lapunk jövő számában bővebben fogunk írni. A kirándulók gr. Andrássy Dénesnek, Krasznahorka vára urának, szerenádot rendeztek, mely után a gróf 100 koronát adományozott a tanulók kirándulási alapjára.

— **A párbaj és az orvosok.** Az általános drágaság és áremelkedés következtében a párbaj is drágább lesz. A *marosvásárhelyi* orvosok szombaton tartott értekezletén kimondták ugyanis, hogy 100 koronás tiszteletdíj alul párbajorvosi megbízást ezentúl nem vállalnak. Ez a határozat, ha megtartják, mindenesetre mérsékelni fogja a párbaj-divatot.

— **Az Orsz. Evang. Tanáregyesület** október 20-ikán Budapesten — az eperjesi ev. tanárok kezdeményezése következtében — megalakult. Elnöke lett dr. Meskó László igazságügyi államtitkár; ügyvivő-elnök dr. Mágócsy-Dietz Sándor egyetemi tanár, alelnökök dr. Masznyik Endre theol. akad. igazgató és Fischer Miklós főgimn. igazgató, titkár Gömör János főgimn. igazgató. Ez utóbbin kívül Eperjesről még Gerhard Béla, dr. Flórián Károly, Ludmann Ottó és dr. Mikler Károly kollégiumi tanárok vettek részt a gyűlésen. Meskó László tetszéssel kísért beszédében kifejtette, hogy az ev. tanárságnak együttes munkálkodása gyümölcsöző lesz nemcsak egyházi és tanügyi, de hazafias szempontból is. Az ev. iskolákban évszázadok folyamán kifejlődött *nemes tradícióknak* ápolása egyik legszentebb feladata lesz az egyesületnek.

— **Vármegyei közgyűlés.** Sárosvármegye törvényhatósági bizottsága október 28-ikán délelőtt 11 órakor rendkívüli közgyűlést fog tartani. Ennek tárgyai: 1. A legtöbb adót fizető bizottsági tagok 1908 évre az állandó bíráló-választmány által végleg megállapított névjegyzékének bemutatása. 2. A folyó év végével lejárató megbízatással bíró választott bizottsági tagok helyeinek betöltése iránti intézkedés. 3. A felsővízköz-sztrópkói törvényhatósági közúton árvíz által okozott rongálások mikénti fedezése iránti határozathozatal. 4. Bártfa szab. kir. város képviselő-testületének az adószedői állás szervezését kimondó határozatának jóváhagyása.

— **A papság a vasárnapi italmérés ellen.** Az eperjesi róm. kath. esperesi kerület papsága az italmérésnek vasárnapokon és ünnepeken leendő szünetelése végett a képviselőházhoz — gr. Dessewffy Emil girálta képviselő útján — kérvényt adott be. A képviselőház a kétségtelenül figyelemreméltó felterjesztést, október 22-iki ülésében, tárgyalás és jelentéssel céljából, a kérvényi bizottságnak adta ki.

— **Tüzesetek.** Az okt. 18-ikán Bártfán kiütött nagy tűz összesen 30 lakóházat, továbbá 220 melléképületet — így a zsinagógát és az izr. fürdőt is — elhamvasztotta. A kár több, mint 150,000 korona. — Az ugyanazon napon Kapzban is uralkodott tűzvész számos házat pusztított el; ezek közt van a postahivatal épülete is.

— **A jogakadémiáról.** Az eperjesi jogakadémián 1907/8. tanév első (téli) felére összesen 270 joghallgató iratkozott be. Ezek következőleg oszlanak meg: I. éves 70, II. éves 66, III. 65, IV. éves 59, tanfolyam hallgatása nélkül (miniszteri engedéllyel) vizsgázó 10. E szerint a joghallgatók létszáma jogakadémiánkon ebben a félévben sem csökkent, sőt emelkedett.

— **Kiváló bádogos-munka.** A közönség becses figyelmét felhívjuk az eperjesi postapalotán teljesített gyönyörű kivitelű bádogosmunkára, melynek elkészítője Stern Dávid helybeli bádogos-iparos. Ebből is látható, hogy igazán vannak városunkban egyes iparosok, a kik a közönség részéről több partolást érdemelnek, mint a mennyiben részük van. Semmi

okunk sincs a rosokra szoru városunkban

— **Késatoral** országi várm. Felsőmagyarországban 29-ikén, vasárnap alakuló-gyűlése

— **Tűz** községben ok ki s rövid idő épületekkel. Kevés ház leégett, tavaly részéről legnagyobb legnagyobb október 16-ik takarmány A kár 17,000

— **A Ma** kant-és jesi (155.) fő János a külö mányoztak; a Pénztár pedig tárnál. Végül talanul helyi sére. A tago

— **Gö** szedjék a «Si mény, melye Kitiűnő hatás tiók elmulnak nál, mint a cs san is jó ideig

— **Vast** juk a panaszt ran előfordul kézbesített a a kézbesítést akarja fuvaro kocsiból még is, hogy min kézbesítésért nek fizetnie. hogy e pana

— **Ujd** ban kapható és díszműűrű mindennemű vegyi és opti részletfizetés Ugyanott szer rendelkezésér

— **Ujo** tányi hivatal mében a várc idegen illetős nov. 30-ikáig kapitányság mindazon ep születtek s ig szolgálati köt romba leendő ban kített id

— **Ra** gyakrabban fogás, pénzk. fertőzések ell hírv kolozsv. és pipere-sza díszműűrű-és 58. szám.

— **Sár** tésce. Ván okt. 4-iki köz ennyi fedezet nát az állam val több les. lépett, és az egy-egy irno 1590 kor.-val hajdú évi 24 kapni; továb részesült. Az ebből 300 kor onát a szal fűtés és vilá mivel a főszo ronára emeli 26 kor.-val le ronáért is ali

Nyomtatványok gyors és pontos készítése **Kósch Árpád** könyvnyomtató-intézetében.

okunk sincs arra, hogy bádogos-munkákra idegen iparosokra szoruljunk, miután kellő pártolás mellett az ipar városunkban is már továbbra lehetne.

— **Kéményseprő-nagygyűlés Sátoraljújhelyben.** A 15 felsőmagyarországi vármegye kéményseprő-mestereiből alakult «Felsőmagyarországi kéményseprő-szövetség» október 29-ikén, vasárnap, Sátoraljújhelyben fogja megtartani alakuló-gyűlését.

— **Tüzesetek.** Jakubján szepesvármegyei községben október 20-ikán éjféltől 3 óra körül tűz ütött ki s rövid idő alatt 150 házat a hozzátartozó melléképületekkel és takarmánnyal együtt elhamvasztott. Kevés ház volt biztosítva. A község pár év előtt is leégett, tavaly templomát épített fel, tehát ha a közönség részéről hamarosan segély nem érkezik, a lakosok a legnagyobb nyomornak lesznek kitéve. — *Sztropkón* október 16-ikán hat ház, az összes melléképületekkel, takarmánnyal és gazdasági eszközökkel, elégett. A kár 17,000 korona.

— **A Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíj-egyletének eperjesi (155.) fiókpénztára részére** Bauml Frigyes és Koch János a külön segélyezési alapra 20—20 kor-át adományoztak; a feloszló Eperjesi Kerületi Betegsegélyző-Pénztár pedig 500 kor-ás alapítványt tett a fiókpénztárnál. Végül az Eperjesi Munkásbiztosító-Pénztár díjtalanul helyiséget bocsátott a fiókpénztár rendelkezésére. A tagok száma 113.

— **Görvélykörös gyermekek** szedjük a «Sirolin-Roché»-t. Ez a legjobb creosot-készítmény, melyet a gyermekek a legszívesebben szednek. Kitűnő hatással van az általános józra. Az orrsecretiók elmúlnak és a daganatok visszamennek. Jobban használ, mint a csukamájolaj és vas, melyekkel párhuzamosan is jó ideig használható. Kapható a gyógyszerárakban.

— **Vasúti panaszok.** Kereskedőktől kapjuk a panaszt, mikép az eperjesi vasúti állomáson gyakran előfordul, hogy az értesítő- és vételvet az állomás kézbesíteti a címzettnek s midőn ez — sokszor csupán a kézbesítést követően 6—8 óra múlva — az árút el akarja fuvaroztatni, nem kaphatja azt meg, mert a vasúti kocsiból még nincsen kirakva. Sérlemesnek tartják azt is, hogy mintegy egy év óta az értesítő- és vételvelek kézbesítéséért minden esetben 6 fillért kell a közönségnek fizetnie. Kérjük a Ksod. vasút vezérigazgatóságát, hogy e panaszok orvoslásáról intézkedjék.

— **Ujdonságok fényképészeti kamarákban** kaphatók Cattarino S. Utóda: Földes Samu papír- és díszműárú-üzletében (Eperjes, Fő-utca 78), a hol mindennemű fényképészeti eszközök, a szükséges összes vegyi és optikai kellékek eredeti gyári áron, előnyös részesítésre is beszerezhetők. Kiváratra árjegyzék. Ugyanott sötét-kamra díjtalanul áll a t. Közönség rendelkezésére.

— **Ujonczozás.** Eperjes város rendőrkapitányi hivatala felhívást bocsátott ki, melynek értelmében a város területén tartózkodó, akár helybeli, akár idegen illetőségű, védkötelesek tartoznak november 1-től nov. 30-ikáig bezárólag bármely napon a városi rendőrkapitányság kiadói hivatalában jelentkezni; ezenkívül mindazon eperjesi születésű ifjak is, kik 1889. évben születtek s így 1908. évi január 1-től már a népfelkeltési szolgálati kötelezettségben állanak, a népfelkeltési lajstromba leendő bevezetésük céljából, az előző pontban kitett időig és helyen jelentkezni kötelesek.

— **Ragadós betegségek** leggyakrabban külső fertőzés útján, u. i. érintkezés, köpögés, pénzkezelés által jutnak be családunkba. Külső fertőzések ellen feltétlen biztossággal megóv a világ-hírű kolozsvári Heinrich-féle Szt. László fertőtlenítő- és pipere-szappan. Kapható Theiss Ármín fegyver-, díszműárú- és gyermekjáték-üzletében, Eperjes, Fő-utca 58. szám.

— **Sárosvármegye költségvetése.** Vármegyénknek 1908. évi költségvetését az okt. 4-iki közgyűlés 305,568 kor. szükséglettel és ugyanennyi fedezettel állapította meg. Ebből 300,658 koronát az állam ad. A tisztviselők fizetésére 5200 koronával több lesz szükséges, mert némely tisztviselő előlépett, és az aispáni hivatalban, meg az árvászeknél egy-egy irtóki állást rendszeresítettek. A szolgák bére 1590 kor.-val emelkedik, mert a hat főszolgabírói tisztihajdú évi 240 kor. helyett ezentúl 480 kor. bért fog kapni; továbbá, mivel néhány szolga előléptetésben részesült. Az irodai szükséglet 1080 kor.-val emelkedik; ebből 300 koronát, úgy a rendkívüli kiadásokból 500 koronát a szakkönyvtárak gyarapítására fordítanak. A fűtés és világítás költsége 1450 kor.-val emelkedik, mivel a főszolgabírák 150 kor. fűtési átalányát 250 koronára emelik fel; továbbá, mert eddig 4 m.³ tűzifát 26 kor.-val lehetett beszerezni, ellenben most 32—34 koronáért is alig lesz kapható. A hivatalos lap költségeire

2940 korona szükséges, melyből a lap 2760 kor.-át fedez. Eddig ez nem volt a költségvetésben, mert a lap költségeit mint önálló alapot kezelték. Vízdíj címén 400 kor.-át irányoznak elő. A nagyobb tatarozási költségekre 11,168 kor.-át fordítanak, mert a vármegye-ház előcsarnokát és folyosóit újonnan burkolják, az ott levő csatornát átépítik, és a makoviczai szolgabírói hivatal ideiglenes elhelyezésének költségeit is fedeznie kell. A rendes állami javadalmazáson felül 11,168 korona megadását pótvavadalmazás címén a belügyminisztertől kéri.

— **A «Magyar Divat» kiállítása.** F. év december havában nagyszabású iparművészeti, divat-, háziipar- és háztartás-kiállítást rendez a MAGYAR DIVAT, melynek vezetését Sárosy Bella szer-esztőnő vállalta magára. Kiállíthat csekély térdíj fejében minden érdeklődő. Ezen kiállítás iránt nagy érdeklődéssel vannak a hivatott körök, és azt hisszük, hogy az egyike lesz a legsikerültebb kiállításoknak. További értesítést szívesen szolgál Sárosy Bella, Budapest, VIII., Baross-utca 41.

— **Szinikerületi ülés.** Az észak-magyarországi szinikerület választmánya okt. 19-ikén tartotta ülését Iglón. Dr. Neogrady Lajos ügyvivőelnök bejelentette, hogy az 1906. december 12-iki választmányi ülés minden határozata végrehajtást nyert. Szabados László szinigazgató társulatának névsorát a választmány tudomásul vette és azt az óhaját fejezte ki, hogy a kardalónok száma egygyel szaporíttassék. A jelenvolt szinigazgató ezt készséggel megígérte és bemutatta műsorát, mely szerint a szerződésben kikötött tíz új darab helyett 17-et ad elő és több kedvelt darabot felújít. A választmány ezt örömmel vette tudomásul. Magyar József, városunk főjegyzője, előadta, hogy «a társulat magas művészi színvonalon álló és igazán művelveztet nyújtó előadásokat produkált eddig; és hogy az eperjesi közönség igen meg van elégedve a szintársulat játékaival. Az összjáték minden tekintetben kifogastalan, és az operettek is minden kényes kívánalmat kielégítenek». Általában konstata a választmány, hogy Szabados László szinigazgató nemes ambícióval törekszik a közönség igényeit kielégíteni; és reméli a választmány, hogy az igazgató buzgósa a közönség részéről is kellő méltánylásban fog részesülni. Azok a híresztelések, melyekkel egyesek a mostani szintársulatnak jóhírnevét rontani akarták, csakis téves információkon épülhetnek fel, mert mindazok a helyek, melyeken Szabados mostani társulattal játszott, csak elismerőleg nyilatkoztak a szintársulatról és játékaról. Ezután a választmány áttért a szinikerület játérendjének megállapítására, a mely a következő: Eperjesen játszik a társulat november 16-ikáig; november 16-ikától decz 31-ikéig Lőcsén; 1908 január 1-től febr. 16-ikáig Iglón; febr. 16-ikától márcz. 5-ikéig Liptószentmiklóson; márcz. 6-ikától márcz. 20-ikáig Késmárkon; márcz. 21-ikétől. április 30-ikáig Eperjesen; május 1-jétől május 21-ikéig Korompán; május 22-ikétől június 8-ikáig Rózsahegyén. Június 9-ikétől aug. 31-ikéig terjedő időben Poprádon, Szepesváralján és Túrócszentmártonban fog a társulat műlködni. Óhajotta végül a választmány, hogy az igazgató Gólniczánán, Szepesoláiban és Szepesbélán is tegyen kísérletet; s ha a helyi érdekeltséggel kellően össze bírja egyeztetni, akkor próbáljon ezeken a helyeken is néhány előadást.

— **Rákóczi czipőkrem** a legjobb bőrfényesítő! 5% a kassai Rákóczi-szobor alapja javára. Egyedüli gyártója Székely és Társa, Kassa. — 1.

— **Krémer Nagykárolyban.** Krémer Sándor, volt eperjesi szinigazgató, jelenleg az újonnan épült nagykárolyi szép színházban működik társulattal. A közönség meg van vele elégedve és minden nap megtölti a színházat, mert Krémer társulatát újjászervezte, és sok új darabot ad elő.

— **Gallérok, kézelők** legszebben tisztítanak *Haltberger* Béla gőzmosógárában, Kassa. Képvisele Eperjesen *Theiss Ármín* czég által — 1.

— **A városok állami segítése.** Régen sürgetik a városok, hogy az államnak teljesített szolgálatoért részesíttessenek valami anyagi ellenszolgáltatásban, mert a nagymérvű terhet, mely rájuk ez úton nehezedik, alig bírják meg. A pénzügyminiszter most, az állami költségvetés előterjesztése alkalmával, a városok állami segélyben való részesítéséről is nyilatkozott. Kijelentette ugyanis beszéde folyamán, hogy «a törvényhatósági joggal felruházott és a rendezett-tanácsú városokat a bor- és húsfogyasztási adójövedelemnek nagyobb hányadában és fokozódó többletében kívánja részesíteni». Ezt a kijelentést mindenesetre jó néven fogják venni a városok. Csak az a kérdés, mily mérvű lesz ez a segély? Mert kezelési jutalékok kaptak a városok eddig is; de azt nagyobbrészt el is fizették a fogyasztási adók beszédésére alkalmazott hivatali kö-

zegek díjazására. De ha többre nem menne is, mint csupán annyira, hogy ennek megadása következtében a városi pódadót ne kelljen emelni, már ezt is nyereségnek lehetne mondani.

— **Sok évi megfigyelés.** Emésztési gyengeségeknél és étvágyhiánynál, általában minden gyomorbanál a valódi «Moll-féle seidlits-porok» bizonyultak a legsikeresebbeknek a többi szerek fölött mint gyomorerősítők és vértisztítók. Egy doboz ára 2 kor. Szétküldés naponta utánvétellel *Moll A. gyógyszerész* cs. és kir. udvari szállító által, Bécs, I., Tuchlauben 9. A vidéki gyógytárakban határozottan *Moll A.* készítménye kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

— **Szerencsétlenül járt állomásfőnök.** Adamik Mihály poprádfelkai állomásfőnököt okt. 23-ikán délelőtt a tehervonat gépjé tolatás közben a pályán elütötte és teljesen szétromcsolta. A nagy szerencsétlenség mindenfelé óriási részvétet keltett. Adamik holtteste a felismerhetetlenségig szétromcsolva feküdt a sínek között, a hol a hatóság emberei is csakhamar megjelentek.

— **Eltörte a karját.** *Rosenberg* Jakab eperjesi lakos mótoros cséplőgépénél *Krihovszki* György napszámot és *Kovács* Ödön géplakatost alkalmazta. A gép azonban elromlott és nem működött, mert villansodronya elégett. *Sikuly* János gépész ajánlatára újból mozgásba hozták a gépet; de ez egy perc múlva *Krihovszki* kezét bekapta és őt fölemelte és földhöz vágta, miközben jobbkarjára esett és azt eltörte. *Krihovszki* súlyos sérülésével a városi kórházba szállították, s ott *Rosenberg* Jakab és *Kovács* Ödön ellen följelentést tett. A rendőrkapitányi hivatal a nyomozást megindította.

— **Agyonlőtt szolgálta.** A fegyverrel való vigyázatlan elbánásnak újból áldozata van. A napokban történt, hogy *Újházy* Iván országgyűlési képviselőnek bókibeli birtokán alkalmazott *Miska* nevű inasa, azt híven, nincs megtöltve, a verebek lövésére használt puskát tréfából reafogta *Forgács* I. öreg kályhafűtő mellére. Ámde a puskában előző napról töltény maradt, a fegyver elsült és *Forgács* holtan rogyott össze. Az önkénytelen gyilkos maga jelentkezett a lemesi kir. járásbírósnál, de ez őt kihallgatás után szabadlábban hagyta.

— **Vörheny a vármegyében.** A siroakai járásba tartozó és mindössze 600 lakossal bíró *Jernye* községben már hetek óta pusztít a vörheny. Eddig vagy 26 gyermek lett a járvány áldozatává. De pusztít ez a kór *Nyársárdon*, *Mocsolyán* és más községekben is. Keservesen megboszulja ime magát az a helytelenség, hogy a körorvosi állások az egész vármegyében sehol nincsenek betöltve, mert ez állások rosszul vannak díjazva; a jól fizetett járásorvosoknak pedig megengedik, hogy ne a járásokban, hanem Eperjesen lakjanak.

— **A tüdővész.** A TUBERKULÓZIS legutóbbi száma közli, hogy a belügyminiszter jelentése szerint, 1906-ban Magyarországon 77,923 egység halt meg tüdővészben. A magyar birodalomban 1907. évi június folyamán pedig 6950 ember lett e rettenetes kór áldozata.

— **Rövid hírek.** *Fleischer* Gusztáv nyomdász kis fia fekete felöltőt; *Stegena* Lajos arany pecsétgyűrt «Kovács I.» monogrammal, elvesztett. — *Sándor* Béla vármegyei tisztviselő által elfogadott és *Weisz* Linka forgató részéről *Bottyánból* a *Kisszebeni* Takarékpénztárnak nem-ajánlott levélben megküldött, 770 koronás váltó szállítás közben elveszett. — *Paszternák* Jakab, balázsvágási illetőségű, teljesen elzüllött tízéves fiút a rendőrség — többféle lopás és csalás miatt — a kassai állami gyermekmenedék helyre szállította. — *Kassimir* Verona eperjesi lakost a rendőrkapitányi hivatal a kórház megfigyelő-osztályába vitette, mert rajta az elmezavar tünetei mutatkoztak. — A rendőrség október 21-ikén egy hentestől 2 kgr. férges hájat, egy másiktól pedig 1/4 kgr szagos borjúhúst kobozott el s ellenük, kihágás miatt, az eljárást megindította. — Ugyanezen a napon a rendőrség hamis öt- és kétkoronásokat foglalt le, melyeket két egyén az Eperjesi Bankegyletben akart értékesíteni.

— **Az anyakönyvi hivatal heti kimutatása.** Születtek: *Poczik* Irén r. k., *Zmija* Anna r. k., *Matisz* Erzsébet r. k., *Pivovarnyik* Sándor r. k., *Vaskó* Imre r. k., *Lesko* Erzsébet g. k., *Mochnay* Márta r. k., *Szánik* Etel és Elek ág. h. ev. (iker), *Grusz* Anna r. k. — *Meghaltak*: *Kuhar* Ilona r. k., 4 éves; *Hunyadi* János r. k., 60 éves; *Szánik* Ernőné ág. h. ev., 29 éves; *Nahács* Miklós g. kath., 1 hónapos; *Wyrzywalski* Rozália r. k., 66 éves; *Kaszaniczky* Antal r. k., 78 éves, (1848—49-iki honvéd); *Hanudel* Andrásné r. k., 55 éves. — *Házasságot kötöttek*: *Mihályik* Péter r. k. és *Muha* Mária r. k., *Bacsik* István r. k. és *Benes* Mária r. k., *Kristofik* József r. k. és *Findisch* Terézia r. k., *Paulovics* Ede r. k. és *Vojtek* Zsuzsanna r. k. *Vaskó* András r. k. és *Levenda* Mária r. k., *Herkely* István r. k. és *Lukács* Anna r. k.

Vasúti menetrend.

Érvényes 1907. évi október 1-től.

Orló—Eperjes—Budapest:

Orló . . . ind.	—	Csak hétfő s péntek	905 de	135 du	—	750 e
Héthárs . . .	—	600 r	948 „	216 „	—	838 „
Kisszeben . . .	—	623 „	1012 „	243 „	—	904 „
Eperjes megálló . . .	—	655 „	1040 „	319 „	—	935 „
Eperjes érk.	—	659 „	1044 „	325 „	—	940 „
Naponta						
Eperjes ind.	506 r	720 de	1054 „	346 „	715 e	1010 „
Abos . . . érk.	540 „	756 „	1119 „	410 „	751 „	1046 „
Kassa . . . érk.	617 „	835 „	1145 „	440 „	855 „	1115 „
Budapest . . . érk.	150 du	150 du	850 e	1020 e	635 r	815 r

Budapest—Eperjes—Orló:

Budapest . . . ind.	700 r	810 r	216 du	346 e	940 e	—
Kassa . . . ind.	1220 du	410 du	742 e	550 r	740 de	1045 e
Abos . . . érk.	1243 „	438 „	800 „	616 „	804 „	1111 „
Eperjes érk.	111 „	518 „	910 „	648 „	900 „	1150 „
Vas. és csütört.						
Eperjes ind.	125 „	528 „	955 e	710 de	—	—
Eperjes megálló . . .	131 „	533 „	1001 „	716 „	—	—
Kisszeben . . . érk.	200 „	606 e	1034 „	751 „	—	—
Héthárs . . .	219 „	629 „	1058 „	816 „	—	—
Orló . . .	303 „	712 „	—	900 „	—	—

Eperjes—Bártfa:

Eperjes ind.	703 de	Csak hétfőn és pénteken	131 du	535 du	—
Bártfa . . . érk.	900 „	—	325 „	725 e	—

Bártfa—Eperjes:

Bártfa . . . ind.	—	Csak hétfőn és pénteken	506 r	125 du	810 e	—
Eperjes érk.	—	—	640 „	321 du	950 „	—

Szepesség felé indul a vonat:

Hétfő, pént.						
Eperjes megálló ind.	—	655 r	1040 de	—	319 du	—
EPERJES . . . érk.	—	659 „	1044 „	—	325 „	—
Naponta						
EPERJES ind.	506 r	720 de	1054 de	1145 de	346 „	715 e
Abos . . . érk.	540 „	756 „	1119 „	410 „	751 „	—
Abos . . . ind.	558 „	814 „	102 „	1226 „	416 „	801 „
Margitfalva érk.	638 „	856 „	148 „	100 „	507 „	832 „
Göncfalva „	710 „	945 „	310 „	310 „	545 e	905 „
Szabolcsfalva „	920 „	1115 „	535 „	535 „	800 „	—
Szepesolvaszi „	720 „	931 „	228 „	125 „	548 „	853 „
Váralja „	805 „	1050 „	305 „	305 „	740 „	—
Igló . . .	750 „	1006 „	310 „	152 „	630 „	917 „
Lécs . . .	840 „	1056 „	415 „	230 „	725 „	1010 „
Poprád . . .	838 „	1103 „	417 „	233 „	730 „	950 „

Szepesség felől érkezik a vonat:

Poprád . . . ind.	Iglórol*	625 r	854 de	1233 du	300 du	540 du	840 e
Abos . . . érk.	551 r	813 „	1131 „	315 „	445 „	827 e	1108 „
Abos . . . ind.	620 „	825 „	1245 „	319 „	450 „	836 „	1116 „
EPERJES érk.	648 „	900 „	111 du	345 „	518 „	910 „	1150 „
„ megálló „	716 „	—	131 „	—	533 „	—	—

* Iglórol csak szerdán és szombaton.

SPORT.

Bajnoki mérkőzés. A Felsőmagyarország football-bajnokságáért folytatott küzdelem őszi fordulójának második mérkőzése folyt le okt. 20-án d. u. 1/2 2 órakor Kassán az E. T. V. E. és a Kassai Munkás-Tornaegyesület csapatai között. Minthogy ugyanaznap délután 3 órakor volt a Budapesti Tornaclub B. csapatának a Kassai Akad. Sp. E.-vel mérkőzése, a tribünre elegendő számú nézőközönség is gyűlt össze a K. Munkás-T. E. csapata igen kezdő; csak a kapusuk tud játszani; de az azután tud. Valaha a Bp. Typographia tagja volt. Sok, igen veszélyes labdát védett; de persze egymaga az E. T. V. E. támadása ellen kevés volt. Az E. T. V. E. képességeinek nem lehet mértéke a megítélt 15 kapu (goal) ellen (beadott 18-at). Oly csapatnak, a milyennel Kassán okt. 20-án szerepelt, legalább 30:0 arányban lehetett volna végeznie. Oka e kevesebb sikernek főleg az volt, hogy a jobb szélső csatár igen messze levette a kapuvonalig a labdát, és az eperjesinél keskenyebb pályán a kapu elé történt beadásai miatt kevésbé sikerültek. A fedezetsor sokkal inkább megfelelt a várakozásnak; csak itthon is úgy teljesítse vasárnap, október 27-ikén a feladatát a Kassai Akad. Sp. E.-tel szemben.

A kerületi bajnokság őszi fordulójának ez lesz a legérdekesebb, talán döntő hatású mérkőzése. Az E. T. V. E. teljes ambícióval, de egy régibb játékosának híjjával áll ki a mérkőzésre. Ha papirforma szerint akarnánk ítélni, úgy a K. A. S. E. most jobb, mint az E. T. V. E., mert vasárnap a B. T. C. 3:1 arányban bírta csak legyőzni; holott az E. T. V. E.-t október 6-án 3:0-ra verte. Az is igaz azonban, hogy a B. T. C.-nek három, itt játszott kiváló erője (Izsó, Schwarz, Molnár) nem játszottak Kassán, s ezért sikerült a kassaiaknak egy goalt rugniok. A K. A. S. E.—B. T. C. mérkőzés különben igen érdekes volt. A kassaiak heve-

sen támadtak, s állandó mozgékonyaságukkal gyakran veszélyeztették a B. T. C. kapuját és csak a B. T. C. passz-játéka bírta ellensúlyozni a sok erős támadást. A vasárnapi mérkőzés d. u. pont fél 3 órakor kezdődik.

Felölös szerkesztő: Dr. Obetkó Dezső. Kiadótulajdonos: Kósch Árpád.

Bluz-selyem

65 krajcártól 11 frt 35 krajcárig méterenkint, legutolsó újdonság! — Franko és már megváltolva házhoz szállítva. Gazdag minta-választék postafordultával.

HENNEBERG selyemgyáros, Zürich.

NYILTTÉR.

Vesebajoknál, a húgyhólyag bántalmainál és köszvénynél, a cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál

Salvator-forrás

kutinó sikerrel használtatik. E forrás kiváló tulajdonságait

Húgyhajtó hatású.

Kellemes ízű.

Vasmentes.

Könnyen emészthető.

Teljesen tiszta.

Állandó összetételű.

Első rangú gyógyvíz és diatetikus ital.

Különösen oly egyéneknek ajánlatos, a kik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi vérbőségben, máj- és veseizgalomban vagy húgysavas lerakódásokban, vesekövek és vesekővek képződésében szenvednek.

Orvosi szakvélemények, gyógyeredményekről szóló bizonylatok s egyéb forrásleírások ingyen, bérmentve állnak rendelkezésére.

Szingye-Lipóczi Salvatorforrás Vállalat Budapest, V. Rudolfrakpart 8.

NESTLÉ

az egészséges gyermeklisztje és a beteg gyermek, a gyomorbetegség régóta bevált táplálékja. Megőv a hányástól, hasmenéstől, belhurutól és elhárítja ezeket. A gyermekápolásról ismertető füzetet ingyen küld. NESTLÉ Wien I., Biberstrasse 11.

KALOGÉN

BRÁZAY SÓBORSZESZ FOGKRÉM A LEGJOBB ★★

Globin

Egyedüli-gyáros: Fritz Schulz jun. részv.-társ Lipose és Eger; a legjobb és legfinomabb Czipő tisztítószer

Babajavítás Theisz Árminnál

Eperjesen, Fő-utca 58. szám.

Mindazon jóbarátaim és ismerőseim, kik felejthetetlen jó nőm végtisztessége alkalmával nehéz napjaimban szíves részvétük által mérhetlen fájdalommat enyhíteni kegyesek voltak, fogadják ez úton is hálátelt szívem mélyéből fakadó köszönetemet!

Eperjes, 1907. október 22-ikén.

Szánik Ernő.

4220/2—1907. kig. sz.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a városi képviselőtestület legtöbb adót fizelő tagjainak 1908-ik évre szóló névjegyzékét a városháza tanácstermében f. évi október 31-ikén délután 2 órakor az arra kiküldött bizottság nyilvános ülésén fogja kiigazítani.

Erről az érdekelteket a közgyűlésileg kiküldött bizottság nevében azzal értesitem, hogy jogaikat az ülés alkalmával érvényesíthetik s felvilágosításokat ez ügyben a város főjegyzőjénél nyerhetnek.

Eperjes, 1907. október 20.

Sztankay László, mint a választott küldöttség elnöke.

Ha Kassára jön,

ne mulassza el sérvkötő-, keztü- és gummióvszer-szükségletét nálam beszerezni.

Nagy raktár

az összes betegápolási és pipere-cikkben.

Valódi francia női- és férfi-óvszerek tucatonként 2, 3, 4 és 5 korona!

Vidéki rendelések forduló postával — titoktartás mellett — eszközöltnék. — Mérték után készítik bármely színben és minőségben keztüket.

Hoffmann-féle keztü-, kötszer- és gummiarú-raktár

Kassa, Kossuth Lajos-utca 10.

:: (Vasúti állomástól 1 percz.) ::

Tisztítást és javítást olcsó árban vállalok.

Fló
L. e

(Villanyv
és a kor

Bőveb

K

fűszer-

Felb
ség fig
hegya
a legol

Pró

Lu

Budap
egy osz

Eg

1/8

K. 150

Az

Novem

Portóköltse

való erede

Catt

papir- és dísz

kereskedő

Ep

XXXX

Tud

összes, rak

u. m.: ebe

zések, eb

székek, g

butorok,

mint egys

leszál

A nag

saját érde

nálam mie

Glück
Neumann J. f

XXXX

Flórián-utca sarkán I. emeleti lakás

azonnal kiadó.

(Villanyvilágítás, parkett, fürdőszoba, vízvezeték és a kor igényeinek megfelelő berendezéssel.)

Bővebbet *Fő-utca 10. sz. a.*

Kun Sándor

ezelőtt Holénia

fűszer-, csemege- és ásványvíz-üzlete

= Eperjes. =

Felhívja a nagyérdemű közönség figyelmét saját termésű valódi hegyaljai boraira, melyet a legolcsóbb árban hoz forgalomba.

Próbáljon egyszer
szerencsét

Lukács Vilmos

bankházában

Budapest, V., Fürdő-utca 10

egy osztálysorsjeggyel, melylyel leg-
szerencsésebb esetben

Egy millió korona

nyerhető.

A sorsjegyek árai:

$\frac{1}{8}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{1}$
K. 150	K. 3	K. 6	K. 12

Az I. osztály húzásai:

November 21. és 23-ikán.

Portóköltség elkerülése végett fenti bankházból való eredeti sorsjegyek helyben alanti czégeknek is kaphatók:

Cattarino Sándor utóda

papir- és díszműár- Eperjes, Fő-utca 78. sz.
kereskedő

Klein Ferencz

Eperjes, Fő-utca 81. szám.

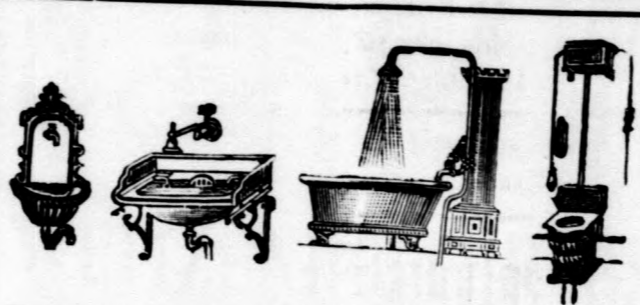
Tudósítás. Üzlethelyiség hiánya miatt, összes, raktáromon levő butorárúkat, u. m.: ebédlő-, háló-, szalonszoba-berendezések, ebédlő-diványok, hajlított- és borszekek, garnitúrák, réz-, félréz- és vasbutorok, tükrök stbit — úgy a legfinomabb, mint egyszerűbb kivitelben — mélyen leszállított árban árusítom.

A nagyérd. helybeli és vidéki közönség saját érdekében teszi, ha butor-szükségletét nálam mielőbb beszerzi, a míg a készlet tart.

Tisztelettel

Glück Sámuel butorkereskedő,

Neumann J. férfiruhakereskedő üzletében, Fő-utca 110. sz.

WEITZENHOFFER B.

vízvezetési vállalkozó és mester * Eperjes.

Iroda és mintaraktár: Kassai-út 6. szám,
szemben a Sörházzal.

Elvállal vízvezetési, csatornázási, fürdőszoba- és closet-berendezéseket, valamint javításokat.

Költségvetéssel díjtalanul szolgálók.

Mintaraktár bármikor megtekinthető.

„Lawalit-olaj“

— törv. védve —

szagtalanító felkenés minden fertőző helyekre, u. m. klozetek, pissoirok és csatornák részére, egyedüli elárúsítóhelye Eperjes- és Sárosvármegyére.

Új! Megérkeztek Új!

a legújabb

Levelező-lapok

Festőminták

Rámákra feszített vásznak

= Különféle kenczék =

Kaparó-kések

Különféle fajú ecsetek

Pastell-kréták

= Olajfestékek =

Gombfestékek

Paletták.

Festőminták kölcsönbe is kaphatók, gyári árban.

SCHUSTEK NÁNDOR

kép-, papirkereskedés és olajfestészeti cikkek raktára

Eperjes.

Az EPERJESI BANKEGYLET betétek után

1907. október hó 1-től kezdve

minden levonás nélkül

4%-ot fizet

NEUMANN M.

CSÁSZ-ÉS KIRÁLYI UDVARI SZÁLLÍTÓ

KASSA

FŐ-UTCZA 27.

FÉRFI-FIU-ÉS LEÁNYKA-
RUHÁK-TELEPÉNEK

ŐSZI-TÉLI NAGY

ÁRJEGYZÉKE

MEGJELENT.

KIVÁNATRA INGYEN
ÉS BÉRMENTVE

637-1907. vh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az eperjesi kir. törvényszéknek 1907. évi 3709. v. sz. végzése folytán dr. Böhm Aladár ügyvéd által képviselt Feuerlicht Baruch felperes részére Feuerlicht Hermann alperes ellen 2000 kor. tökéltetés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 1059 koronára becsült ingóságokra az eperjesi kir. járásbíró-ság 1907. évi V. l. 279/2. sz. végzésével az árverés elrendeltétvén, annak a korábbi vagy felülfoglatatok köve-telése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán Eperjesen leendő meg-tartására határidőül 1907. évi no-venber hó 11-ik napjának délutáni 2 órája kifizetik, a mikor a bíróság lefoglalt korcsmaberendezés, italok, butorok s egyéb ingóságok a legtöb-bet igérőnek készpénzítés mellett, szükség esetén becsáron alul is el-fognak adatni

Felhivatnak mindazok, kik az el-árverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy a mennyiben részükre a foglalás ko-rábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírt kikül-dötté irásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasztják.

A törvényes határidő a hirdetmény-nek a bíróság tábláján történt kifüg-gesztését követő naptól számítatik.

Eperjes, 1907. október 25.

Spányi Kálmán,

kir. bír. végrehajtó.

Üzletátvétel!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására adni, hogy a helybeni (Fő-utca 71. sz.)

44 év óta fennálló
Holénia-féle
fűszer- és csemege-üzletet
≡ megvettem. ≡

Azon leszek, hogy t. megbízóimnak mindenkor kifogástalan minőségű árút a legmérsékeltebb árak mellett szolgáltatassak ki.

Szives pártfogását és jóindulatát kéri

Kun Sándor.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altest-bántalmak, gyomorgörcs és gyomorrhev, rögzött székrekedés, májbántalom, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ara egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyegetnek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel. A Moll-féle sóborszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer köszvény, csúsz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 1 korona 90 fillér.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és nő-szappan a bőr gyökere gondozására és apólasására úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 korona 80 fillér.

Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Fő-szétválasztás:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által Bécs, I., Tuchlauben 9.

Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesíthetnek.

A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyult háziszern, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvényénél, oszónál és meghűléseknél, bedörzsölés-képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ara üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

D. Richter gyógyszerertára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Mindennapi szétküldés.

Baán Gézániának az eperjesi hatáiban közel fekvő

első minőségű = 40 köblös
szántóföldjei

egyenként vagy együttesen azonnal bérbe vehetők.

Bérbe adatik a Fürdő-utcai 10. számú majorság is.

Értekezhetni, dr. Dobay Zsigmond úrnál a megyeházán.

Bérbeadó lakás.

A Főutca 55. sz. házban egy 4 szobából, alkovenből és mellékhelyiségekből álló

lakás

bevezetett vízvezetékekkel és villamos világítással

november hó 1-jétől, esetleg azonnal kiadó.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Alapított 1865-ben.

Legtökéletesebb kivitelű

ARICZKÉPEK

platin-nagyítások, aquarellek, olajfestmények, tájképfelvételek, képes-levelezőlapok, grafikai sokszorosítások

DIVALD

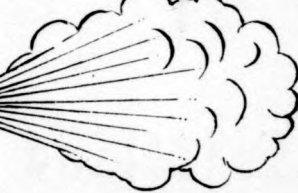
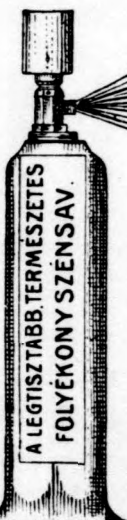
műintézetében
EPERJES.

A műintézet csarnokában (Kassai-út 3.) időközönként ujdonságok kiállítva.

MUSCHONG BUZIÁSFÜRDŐI

SZÉNSAV-MŰVEK

= újonnan berendezve

ka telen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű, természet, vegyileg legtisztább folyékony **SZÉNSAVAT** a világhírű buziasfürdői szénsavforrásokból szodavizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra.

ÖSSZE NEM TÉVESZTENDŐ mesterségesen előállított, kevésbé kiadós szénsavval

Megbízható, szigorúan lelkiismeretes kiszolgálás!

BUZIÁSFÜRDŐI ÁSVÁNY- ÉS GYÓGYVIZEK

1/1 és 1/2 literes üvegekben.

Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utól nem ért gyógyhatás.

Elsőrendű asztali víz!

Felvilágosítással készségesen szolgál

Muschong buziasfürdői szénsavművek és ásványvizek szétküldési telepe Buziásfürdőn.

Sürgőnyozcim: Muschong, Buziásfürdő. — Interurban-telefon 18. szám.

Oh jaj!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái,

az etvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadozoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR” GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Éljen!

Egger mellpasztillája csakhamar meggyógyított.

Eperjesen kapható: Williger Pál, Korn Vilmos, Molitorisz István gyógytárakban és Pálesch Árpád drogeriában. — Bártfán: Löcherer Gyula és Tirscher István gyógytárakban.